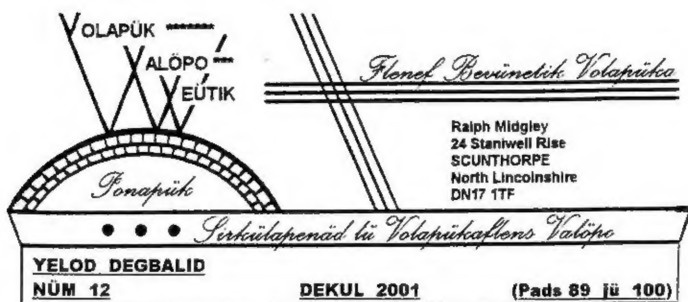

Ralph Midgley
24 Staniwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

YELOD DEGBALID
NÜM 12 DEKUL 2001 (Pads 89 jü 100)

O Volapükaflens Löfik !

Ekö obs, kels stanobs fo yan yela nulik! Yels pasetikons vifiko, no-li? ed alikan obas nu labobs yeli nog bali !

No glömolsös jenoti veütikün, kel ävotöfon kulivi obas, sevabo : moted cila godik bü yels mödik. Etuvob vödis sököl, kels mebons obis dö sinif Kritidazäla :

Slipö! o cil !
su motablöt olik.
Lesöl tala, mela, süla:
binos svidik ad logedön
Oli in plad somik.

Gelogolsös nu sui yel pasetik :

Ün febul, flen *Reinhard Haupenthal* äbükom samädis valik gaseda "Zü Vol Lölik" (1888-1892) - keblünot mu völadik jenave Volapüka.

Ün mäzul, flen votik in Laustralän sevabo : *Neil Gillard* äsludom ad klavön gramati ela *Harrison* ini nünöm omik ad kipedön Volapüki rigik - keblünot nog bal jenave Volapüka.

Ofinükob gelogami reta yela ün yel nulik.

Valikosi Gudikün sedom Oles ed Olikanes

sedom Ralph

XII:90:2001

PLIN SMALIK (XXV)

FA ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

"Mens," äsagom plin smalik, "ninikons ini vifatrens, ab no plu sevons utosi, kelosi sukons. Täno muifikons e tulons sirküliko . . . "

Ed älüükom:

"No völados töbi . . . "

Fonäd, keli ärivobs no äsümedon fonäds Saharänik. Fonäds Saharänik binons hogs balugik ini sab peseböls. Et äsümedon fonäd vilaga. Ab no ädabinon us vilag, ed äkredob, das ädrimob.

"Binos bisarik," äsagob pline smalik, "valikos binon blümik: pulit, böket e jain . . . "

Äsmilom, ädoatom jaini ed äjäfidükom puliti. E pulit ähagon äs vienijonian vönik, ven vien eslipon lunüpo.

"Lilol," äsagom plin smalik, "galükobs fonädi at e kaniton . . . "

No ävilob, das ätöbidom.

"Leadolöd obi dunön osi," äsagob ome, "binos tu vetik pro ol."

Nevifiko ätovedob böketi jü fonädaston. Äfimükob oni us fimiko. In lils obik äfövon kanit pulita, e, in vat, kel nog ädremon, älogob, das sol ädremon.

"Soafob dö vat et," äsagom plin smalik, "givolös obe ad drinön . . . "

Ed äsuemob utosi, kelosi isukom !

Älöükob böketi jü lips omik. Ädrinom, ko logs färmik. Äbinos svidik äs zäl. Vat at ga äbinon votikos, ka fid. Pämoton de gol dis stels, de kanit pulita, de töbid bradas oba. Äbinon gudik pro lad, äs legivot. Ven äbinob pul smalik, lit Kritidabima, musig mäsäda zeneitik, svid smililas ädavedükons so stralami lölik Kritidalegivota, keli ägetob.

XII:91:2001

"Mens lä ol," äsagom plin smalik, "kälons rosadis lulmil in gad bal . . e no tuvons us utosi, kelosi sukons."

"No tuvons osi," ägespikob . . .

"E too, utos, kelosi sukons, kanonöv patuvön in rosad te bal u in vat bosik . . . "

"Fümö!" ägespikob.

E plin smalik älüükom:

"Ab logs binons bleiniks. Zesüdos ad sukön me lad."

Idrinob. Änatemob gudiko. Sab, tü delaprim, binon mielakölik. Äbinob i läbik dö mielaköl at. Kikodo ämutob-li senön glifi? . . .

"Mutol kipön promi olik," äsagom obe nelaodiko plin smalik, kel dönu äseadom nilü ob.

"Promi kinik?"

"Ya sevol osi . . . musuli pro jip oba . . . gididob tefü flor at !"

Ätirob se pok obik skätis obik däsinota. Plin smalik älogedom onis, ed äsagom smilölo :

"Els 'baobab' ola sümedons boso brasidis . . . "

"Ho !"

Ob, kel äbinob so pleidik tefü els 'baobab' !

"Renar olik . . . lils onik . . . sümedons bosilo honis . . . e binons tu luniks !"

Ed äsmilom dönu.

"Binol negidik, manül smalik, äsevob ad däsinön nosi plä boins färmik e boins maifik."

XII:92:2001

"Ho ! atos osaidos, cils sevons."

So ädäsinob me stib musuli. Ed älabob ladi tomik ven ägivob oni ome.

"Labol diseinis, dö kels sevob nosi . . . "

Ab no ägespikom obi. Äsagom obe :

"Sevol-li osi ? . . . Odelo obinos yelamadel fala obik sui Tal . . . "

Poso, pos seil, äsagom dönu :

"Ifalob vemo nilü is . . . "

Ed äredikom.

E dönu, nes suemön kikodo, äplakob glifi bisarik. Too säk semik äkömon obe :

"Täno, no binos fädo, das, ün göd, kü esevädükob oli, bü dels jöl, äspatol so, soaliko, fagü liöls mil de topäds pepöpöl valik ! Ägekömol-li lü pün fala olik ?"

Plin smalik äredikom nogna.

Ed äläükob, zögiko :

"Ba-li kodü yelamadel ? . . . "

Plin smalik äredikom dönu. Neai ägespikom säkis, ab, ven redikoy, sinifos 'si!' no - li ?"

"Ag !" äsagob ome, "dredob . . . "

"Anu mutol vobön. Mutol gegolön lü cin ola. Stebedob oli is. Gekömolös osoaro . . . "

Ab no äbinob petakedüköl. Ämemob renari. Riskoy ad drenön boso üf eleadoy oki peteimön . . .

XII:93:2001

TIFAN E KOEFAPATÄR

Tifan äkömom lü koefapatär ad koefön sinis mödik oka, e ad getön pardi.

Koefapatär seadom su stul okik e dalilom gudälo, du tifan koefom sinis mödik lönik.

"Kisi edunol-li, o son oba?" säkom koefapatär.

Otüpo tifan logom, das koefapatär lenlabom in pok oma jiläta pokagloki goldik. Tifan tifom oni, nen das koefapatär sevedom osi.

"Tifob," tifan gespikom.

"So no mutol spikön. Sagolös : etifob."

Nu tifan ya nüpladom pokagloki ini pok oka.

"Etifob," lesiom.

"Si, gudö! o son obik. Nu mutol gegivön utosi, kelosi etifol."

"Ol, vilol-li labön oni ?"

"No! mutol gegivön oni dalabane."

"Ab dalaban no vilom labön oni."

"Tän gololöd in püd. Sins olik pepardons."

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

SPIKOT

Mans mekoms domis, ab voms mekofs lomis.

XII:94:2001

DOM IN KLERÄTALUSÜT (5)
Koned fa el Johann Schmidt

Söl Hausenstein fövom lifajenotemi oma

Ün yels balid züölanef* nulik in läns at, kels vöno äbinons as topäds klatik koultima, leno äkanon flunön obi; no ädemob oni. Ven ye poso äreafob ini kosäd nemedik ko länans usik, äküpob suno, das gerot at se vön no nog inepubon lölöfiko. Vütimo dins somik äkanons fasilikumo glepädön obi, ibä deadam jigama obik ivotükon binäli oba; icenob ad men letikik dasenälik. Äletikob nu lunüpiko dö dins glumälik ut, kelis mens votik i bo betikons, nendas ye dub jäf tu lunüpik somik operons timi pro dins jenöfik lifa. Dub atos äreafob e lü lumens cütik ut, kels komädons lä sütaguls u su maketpiads, e lü votikans, kels ävitons dredäliko jonetükami alik, kels ye pla at älofons duinotis* bluvüköl.

Maläd badik mota obik äkodon fino getävi oba lü Deutän, kö ävobob in lezif, dese kel äkanob suvo visitön palis obik. Dü yels lul äblibob in cal at. Vütimo pals oba ideadons, blod oba ilovesumom glunidalaboti, ed ob piglepädob dönu fa täviäl.

Ästadob ün lifayel foldegkilid, e ven pöt älofon obe ad kompenön lä vestigatäv ini Lindän, no äzogob. No vilob seilön dö jenöfot, das us ikimob pö plösens ömik fakiras. Ab to dins klänöfik valik, to käfeds hestik mödik äcedob dinis valik at magivakäfedis labü greds difik bai fäg fakiras u hestanas tefikas. Dalob-li konön ole lifotis anik, kels ädutons lü dins neskilikün jäfüda at?

In zif Damaskus pilüspikob fa man lä sütagul iseadöl. Pos prepars kösömik pö dins somik, älilob "büosagi" oma: "No binolös lügik, o foginan!" äsäyom. "sevob osi, suno odönulogol ofi; sevob osi."

Mutob-li sagön ole jenöfoti, das i pö mens at jäfüdisev semik muton dabinön? Seiv* lekläravifik lüspikäba binon leigo veütik äsä nün nefümik nenvöladik bidü nüns pö horoskop kösömik. Ven pos yels mödik in lomän, in teatöp pötü plösen ela 'Luflad pebreiköl' fa hiel

XII:95:2001

Kleist, älogob jiplösenani seimik, kel älabof logoti leigik äsä jigam deadik oba, ätikob nenvilädiko dö hibäldan in 'Damaskus' ed äsmilob ladöfiko.

In zif 'Kalkuta' äleadob slüdön obi, ad kompenön pö plösen fakira semik, tefü kel ikonoy obe dinis stunidabik. Ün prim duinots oma äbinons ye somo pöfädiks, das ob, bi ya ilogob plösenis mödo gudikumis, äsmilob laodiko mö naed bal as balikan bevü komans ästunidöl. Calablode Deutänik oba, kel äseadom nilo näi ob, änotük-ob krüti vemo badiki. Obs bofiks äseadobs go föfao fo boedaskaf* donik, su kel fakir, man bäldik labü lifayels zao : 75, äjonom käfedis oka. Pos smil oba e pos spik laodik, fakir älüodükom logedi zunik äl ob, täno ye älaivobom e no fovo ädemom obi. Posä idunom foviko sperimentis brefüpik ko komans votik anik, älülogom obi ön pladam föfio päbiegädöl, e me nams ön mod bisarik pätenüköls; täno äsagom me Linglänapük badiko päspiköl: "Ol - Fransänan - Litaliyänan - Linglänan - nö! Deutänan! Kömolös löpio!" Äbestepob boso faviko skafi, e nu äfrutidom obi as drefäb* käfedas omik.

Äjenükom*, das flors ädavedons* fo ob, ed ädesumom hestiko dinis bisarikün se herem oba, de flom e de tämeps obik. Pö atos lu-man* at - kredob, das nem oma ätonon : 'Dinkah' - älülogom obi somo bisariko ed äspikom nenropiko vödis pö ob nesevädikis, so das äreaf-ob ini kofud vemik, e leno äkanob tuvedön käfedis oma. Äfredob vemo, ven fino dönu äseadob dono lä flen oba. Klülos, das - äsä ya esagob - elogob in tops votik duinotis stunidabik; ikomob, ven fakirs ästepoms ve su ferabems* glutik; ab ced negönik tefü dins somik no ävotikon.

Zao mö vigs tel pos lifot at, älüvobs Lindäni. Älifob balido dönu dü yel bal in lomän oba, e poso täv gretik lätik oba äjenon. Topäds nilü nolüdapov äbinons as zeil täva. Is, in Lalaskän, su Laleutuäns e nilü melasüt* di 'Bering' ätuvob pöti, ad seivön syamanis* e deadana-kulti bisarik omas. Kludo odasevol, das migot pemik binü süds e kösömots difiküns ininükon oki ini kap oba. No ye vilob votükön modi kona obik, e nu disein jenöfik visita obik ojonon oki. E pö dinäd at dins lofons kompliti vemik. Ab lilolös koni fovik!

XII:96:2001

Ya ün dels balid steba obik in lomän, pädrefob fa drim bisarik. Drimo äbinob in dom seimik in lusüt bäldik: näilusüt* in kuls filätasümik harata bäldik seimik. Elogob atosi valik kuratiko so, äsä konob osi ole. Ästanölo lä fenät älogob lusüti at bevü glügs tel in niläd. Täno älogob flumedi klilik, kel äbeiflumon no fago de lusüt. Poso älogob magedi* voma keinik, kel ve lusüt änilikof äl ob, e kel äglidof obi me svön* pokasärvätüla ofik. Dido no sevob, va vom at äleigof leigodü jigam deadik oba, ibä klotem ofa äbinon vönädavogädik, e stadi ot äküpob i tefü klotem lönik oba. Benö! ebo ävilob vokädön nemi jigama, ven süpiko ägalikob. Plödo munaneit klilik äbinon. Klülos, das no äcedob drimi at dini siämöfik, ibä räyun* ona äbinon so Yuropik, äsä ob ito dönu pos yels mödik nekoma obik. Dins tel ädavedükons ye stuni pö ob. Balido magäd patik e dulöf patik drima at äbinons as dinäds bisarik. Pats valik drima iblebons in mem oba. E täno ätuvob nilo lä bed oba bali pokasärvätülas nämik, labü siem stripik. Jigam oba inägof ed ilegivof onis obe bü yels mödik. Bo idofalon dese kapakusen dub slip netakädik ün neit munaklilik. Fäd at - so ol änemol ga atosi, ed i ob änemob osi so ün ettim - fäd at tefü pokasärvätül bevü drim e jenöf ifomon pato magädiko drimi at. Esagob ole te stadädis ledinik drima; ba idulon te mö sekuns anik, ab log dudranon lekläravifiko ini züamöp nilik. Alo no äkanob glömön drimi at."

"O söl löfik!" äsagob, äropöl omi. "Ecedol-li jenöfiko drimi at dini veütik? Okanoy ga fasiliko plänön süfüli tefü pokasärvätül. Elogol oni in stad lafogalik, e so finasüfül drima olik edavedon. Vom in drim ädavedof niludiko dub jigam deadik ola, e dom binon as dom seimik in zif seimik."

"Ettimo id ob ätikob atosi, o söl dokan!" el 'Hausenstein' ägespikom. "Jüs pos yel bal - ün tim at älifob ya in Lalaskän - drim telid äsökon, kel äleigon kuratiko leigodü drim balid; äbinob in dom ot, in lusüt ebo ot, e te pokasärvätül ädefon."

"Ekö! o söl dokan!" ävokädob smilölo.

Nen dem ropa obik, el 'Hausenstein' äfövom fefiko koni oka: "Sis tim at ebelifob drimo magodis leigik mö naeds tel u kils ün yel alik.

Klülos, das vü drims at edrimob dinis kofudik, kelis ye dönu eglömob. Drims patik at äjonons fe pianiko cenis ömik, kelis verätiko äküpob pas pos tim ze lunik. Süfüls votik at äcenons dono lü flumed, lü maketaplad u lü lusüts labü fuläd menas, ömna i lü runädaplads. Prim e fin drimas at äjenons ye ai in dom bäldik at. Balna älogob domi bäldik igo te dese top plödik; ästanob in fagot bosik de lusüt bäldik. Süpiko äküpob lefogi vemo gretiki; no kanob sagön, va äbinon as püfalefog u as smokalefog; ven ye inepubon, äküpob, das lusüt lölik äseaton as failotakum gianagretik lo ob."

- -

BOADASKAF	a platform	LUMAN	a scoundrel
DAVEDÖN	to appear	MAGED	a form
DREFÄB	a (human) subject	NÄILUSÜT	a side alley
FERABEM	an iron beam	RÄYUN	a distinctive characteristic
JÄFÜD	a field (of knowledge)	SEIV	recognition
JENÜKÖN	to bring about	SYAMAN	a shaman
KÄFED	a trick	ZÜÖLANEF	people surrounding (the writer).

- -

DÖ ARISTIPPOS, FILOSOPAN . . .

Äsäkoy eli *Aristippos*, filosopani, lio distoms filosopans de mens votik. Ägespikom : "If lons alik pöfinidonsöv, te filosopans ölifoms äs büo."

Ek ätaon osi, das tuvoy filosopanis suvo fo yans liegikanas. El *Aristippos* ägespikom : "Leigo äs sanans fo yans malädanas - sekü atos, malädans, binons-li lestümikums, ka sanans ?"

"Moni," äsagom, "sumob de liegikans, no bi neodob oni, ab sodas liegikans sevonsös vio kanoms dagebön oni."

- -

XII:98:2001

MEMS AI NULIKS

Äbinos büsoar Kritidazäla. Famülans äseadons zü Kritidabim, ed ästebedons nesufädiko glokatoenodi zeneitik.

Plödo nif äfalon nevifiko, e pianiko ätegon gluni. Stels mödik ästralons in sil jönik.

Äkanitoy Kritidalidis kösömik ed alikans äbinons läbiks.

Jiel *Marian* id äseadof us ko cils smalik, e su blöt äkälof putüli nulik.

Äbinos vönaoloveikod lunüpik. Äkanof kliliko memön jenoti at ven id of äbinof yunik; pals e gems ästebedons leigüpo glokatoenodi; pos yels nog degfol id äkanof tiko logön matani, kel äseadom flanü of, e kel äkanitom ko vög nämik kobü retans.

Dels et äbinons nu mo, ab mem onas verato äbinon svidik. No ga ädotof, das cils at, pos yels nog mödikums, ödunons ebo ot, e lad oka päfulikon me püd gretik.

E nu älilons gloki, kel iprimon ad toenön : bal, tel, kil . . .

Cils smilons; pals kidons onis. Kritidazäl eprimon !

Fatül golon lü bim, kel nidon me nidüladekils e lektinakandels, e segivom legivotis alikanes. Alans binons läbiküns.

Nu kanoy blinön boadakribi miniatürik, keli iködom dalefat motik bü yels mödik, kobü hobub, cuk, jipagaledans, jiel *Maria*, hiel *Iosef* - e cil godik ! Kribi at pikipedon fa famül plu ka yels tum: äbinon div neplaädovik.

E ko drens in logs, äkanitons nu Kritidalidi te bali büä ägolons lü bed: "Neit seilik, neit saludik - Kristus, Savan pemotom ! Siö ! Kristus, Lesavan pemotom !!

XII:99:2001

SAKRIFOT LÖLÖFIK

Jigok e hisvin pävüdons lü mated.

Äbespikons kobo legivotis, kelis ösötons givön games.

Jigok, pos tikod vifik, äsagof :

"Ob esludob ad givön nögis mäl games."

Hisvin no äkanom tikön so vifiko äs jigok. Kodü atos, äsagom :

"Ob no sevob nog utosi, kelosi ogivob games äs legivot.

"Labob tikamagoti gudik," ägespikof jigok. "Ob ogivob, äsä ya esagob, nögis mäl. Ol kanol givön flani svinamita."

Ab lekläravifiko ävokädom hisvin :

"Atos no binos gidik, bi pro ol tefon te legivoti, pro ob too tefon sakrifoti lölöfik !

SPIKOTS ANIK

No kanoy seadön su stuls tel.

Spikön binos fasilikum, ka dunön.

Ven renar predon sufäli, galedolsös ganis olas.

Deadans guverons lifanis.

Utan, kel ai primon, neai finükon.

VOLAPÜK VALÖPO VEÜTIK

FA BRIAN R. BISHOP

Redakan digik obas gudäliko ebegom obe, das öpenob bosi pro nüm kritidik gaseda omik - nö, obsik. Kisi ödunön?

Ätikob dö pük e sirkülapenäd, e nemediko älogob in nems kapik veratis, kelis neseimo büo ilogob. Ekö!

Volapük - güükolös tonatis. "Küpalov" (= Küp+a+lov). Atos suemos "*Sustan logäda*"; medü pük obsik logobs, küpobs voli de plad löpikum, ba löpikün. Din vemo veütik.

Vöd telid tiäda binon "Valöpo". Güüköl, vöd binon "Opölav" (= O+pöl+av). Fümiko - binon *nol midunas e mitikodas fütürik.*

Vöd kilid binon fikulikum: "Veütik". Us dabinon güiko "kit" e negüiko "veü" (= ve+ü), kel nendoto suemon "*bai utos, kelosi getoy*".

Kodü atos kanoy fasiliko e suno logön, das pük obsik givon pükanes okik pladi süperik ad büiko neletön dobis voto okömöl, bai givot Volapüka.

Jenöfo esenob, das, ven tikob medü Volapük, kömons lü ob tikods dibikum e ba veratikum. Sekü atos, begob oles, Volapükanes, das otikolsös Volapükiko du Kritidazäl, sodas ologols i läbis säsuna i benosekis püka bevünetik Volapüka, kel, igo üf pük votik nu söti e bligi labon, vegi ejonon ad suem bevünetik.

Kritidi läbik valikanes !

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

SPIKET

LÖF BINON ÄS LIF : MEKON DATUVÄLIK